

PLENUL CONSILIULUI CONCURENȚEI

Republica Moldova, MD- 2023, Chișinău, str. Alecu Russo, 1
E-mail: office@competition.md; www.competition.md

Nr. DJ-06/ 629-1612 din 18 septembrie 2025

Nr.11/1-2469 din 20.08.2025

Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării

secretariat@mdd.gov.md

Plenul Consiliului Concurenței, în cadrul ședinței din 18 septembrie 2025, în temeiul prevederilor art. 39 lit. c) și art. 41 alin. (1) lit. d) ale Legii concurenței nr. 183/2012, a examinat *proiectul de Ordin al Ministerului Dezvoltării Economice și Digitalizării privind aprobarea Metodologiei pentru stoparea/recuperare a ajutorului de stat regional* și, în limitele competenței sale, comunică următoarele.

1. Proiectul de Metodologie propune să reglementeze procedura de **stopare/recuperare** a ajutorului de stat acordat ilegal sau utilizat abuziv, **în conformitate cu legislația națională** și angajamentele internaționale asumate de Republica Moldova.

Pct. 54.3 și 62 din Hotărârea Guvernului nr. 875/2024 și pct. 29.3 și 37 din Hotărârea Guvernului nr. 882/2024 prevede că recuperarea ajutorului de stat se realizează de către furnizorul Schemei, cu respectarea dispozițiilor Metodologiei privind stoparea/recuperarea ajutorului de stat regional, **elaborată în conformitate cu prevederile Legii nr. 139/2012 cu privire la ajutorul de stat.**

Conform proiectului, procedura de stopare și/sau recuperare a ajutorului de stat acordat ilegal sau utilizat necorespunzător va fi inițiată din oficiu în baza unei decizii emise de Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării (în continuare - MDED), în calitate de furnizor de ajutor de stat, în cadrul aplicării Schemei de ajutor de stat regional pentru investiții realizate în Republica Moldova aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 875/2024, și respectiv a Schemei de ajutor de stat regional pentru întreprinderile din zonele economice libere aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 882/2024.

Procedurile privind ajutorul ilegal și ajutorul utilizat abuziv și dobânzile sau de recuperare sunt stabilite la art. 13-16 din Legea cu privire la ajutorul de stat nr. 139/2012 și Capitolul V din Regulamentul privind forma de notificare, procedura

de examinare și adoptare a deciziilor cu privire la ajutorul de stat, aprobat prin Hotărârea Consiliului Concurenței nr.1/2025.

În temeiul art. 13 alin. (3) din Legea nr. 139/2012, Consiliul Concurenței are competența de a emite o decizie negativă prin care stabilește un termen în care furnizorul trebuie să întreprindă măsurile necesare pentru recuperarea sau rambursarea ajutorului acordat, inclusiv a dobânzii aferente sumei respective. Totodată, conform art. 13 alin. (2) din aceeași lege, Consiliul Concurenței poate adopta, în termen de 30 de zile lucrătoare, o prescripție prin care să solicite furnizorului și/sau inițiatorului ajutorului de stat suspendarea acordării acestuia până la luarea unei decizii privind compatibilitatea ajutorului cu legea.

Cu toate acestea, deși în clauza de adoptare a proiectului de ordin se invocă ca temei juridic art. 14 și 15 din Legea nr. 139/2012, pct. 6 din proiectul Metodologiei stabilește, în condițiile Legii nr. 139/2012, dreptul MDED de a dispune stoparea/recuperarea ajutoarelor de stat acordate în cadrul schemelor, în absența atât a prescripției de suspendare, cât și a deciziei Plenului Consiliului Concurenței privind recuperarea ajutorului de stat acordat ilegal sau utilizat abuziv, inclusiv a dobânzilor aferente.

În acord cu art. 3 alin. (4) din Legea nr. 100/2017 privind actele normative, actul normativ trebuie să se integreze organic în cadrul normativ în vigoare, scop în care proiectul actului normativ trebuie corelat cu prevederile actelor normative de nivel superior cu care se află în conexiune. Totodată, proiectul actului normativ întocmit în temeiul unui act normativ de nivel superior nu poate depăși limitele competenței instituite prin actul de nivel superior și nici nu poate contraveni scopului, principiilor și dispozițiilor acestuia.

În aceste condiții, procedura propusă de Metodologie nu este corelată cu cadrul legal superior aplicabil, întrucât conferă furnizorului competențe care, potrivit legii, revin exclusiv Consiliului Concurenței. Prin urmare, este necesară revizuirea proiectului astfel încât măsurile de recuperare să fie dispuse după adoptarea deciziilor și prescripțiilor emise de Consiliul Concurenței, în conformitate cu dispozițiile Legii nr. 139/2012.

În caz contrar, considerăm judicios necesară indicarea expresă a temeiului legal valid care să confere MDED competența de a adopta decizii privind stoparea și/sau recuperarea ajutorului de stat acordat ilegal sau utilizat abuziv, în lipsa unei decizii a Consiliului Concurenței în acest sens. În lipsa unui astfel de temei legal, autorul proiectului urmează să revizuiască conținutul acestuia astfel încât prevederile să fie conforme cu dispozițiile Legii nr. 139/2012.

2. Totodată, atragem atenția că proiectul Metodologiei nu prevede măsurile procedurale concrete pe care furnizorul ajutorului de stat trebuie să

le întreprindă în vederea recuperării ajutorului urmare a recepționării deciziei de recuperare emisă de Plenul Consiliului Concurenței, conform prevederilor art. 13 alin. (3) din Legea nr. 139/2012.

În context, este necesară includerea acestor măsuri procedurale pentru evitarea aplicării arbitrare a procedurii de recuperare a unui ajutor de stat utilizat abuziv.

3. Potrivit art. 3 din Legea nr. 139/2012, este considerat ajutor ilegal orice ajutor de stat, altul decât ajutorul existent, care a fost acordat fără a fi autorizat de Consiliul Concurenței.

Având în vedere că schemele de ajutor de stat regional menționate în proiect au fost deja autorizate de către Consiliul Concurenței, nu se justifică includerea, în cuprinsul proiectului, a dispozițiilor referitoare la recuperarea ajutoarelor ilegale.

Prin urmare, expresii precum „ajutor de stat acordat ilegal” sau „ajutor ilegal” trebuie eliminate din textul proiectului, întrucât nu este corelat cu prevederile Legii nr. 139/2012 și cu circumstanțele de fapt al schemelor în cauză autorizate.

4. De asemenea, atragem atenția asupra faptului că atât Legea nr. 139/2012, cât și hotărârile Guvernului prin care au fost instituite schemele de ajutor de stat autorizate, utilizează termenul „*ajutor de stat utilizat abuziv*”. În acest context, în proiect termenele „*ajutor utilizat necorespunzător*”, „*neconform*” și „*nejustificat*” trebuie corelate și utilizate cu noțiunea corespunzătoare, consacrată legal - „*ajutor de stat utilizat abuziv*”.

La fel, utilizarea la pct. 1, 8.1., 24 din proiect, a sintagmei „*în conformitate cu legislația națională*” sau „*în conformitate cu prevederile legale în vigoare*” generează ambiguitate juridică, întrucât nu este clar la care acte normative se face referire.

O astfel de formulare lipsită de precizie poate crea dificultăți în interpretare și aplicare, fiind necesară indicarea expresă a actelor normative incidente.

5. La punctul 5:

5.1. Se propune completarea noțiunii „*stoparea ajutorului de stat*” cu sintagma „*și încetarea acordării scutirilor la impozitul pe venit și grantului*”, având în vedere că ambele scheme de ajutor de stat includ măsuri de sprijin sub formă de facilități fiscale;

5.2. Este necesar de exclus din noțiunea de „*data recuperării ajutorului de stat*” a sintagmei „*sau alt cont desemnat de autoritatea competentă*” pentru a asigura corelarea acesteia cu art.15 alin.(3) din Legea nr.139/2012 cât și cu pct. 28 din proiectul metodologie;

5.3. Noțiunea „*dobândă aferentă*” după textul „*art.15 alin.(1) din Legea*

nr.139/2012 cu privire la ajutorul de stat”, se propune să fie completată cu textul *„și Metodologia de stabilire a ratelor de referință și de scont pentru domeniul ajutorului de stat, aprobată prin Hotărârea Plenului Consiliului Concurenței nr.07/2024”*;

5.4. Noțiunea de „valoare de recuperat”, care prevede că *„în cazurile justificate, plata dobânzii poate fi efectuată separat, ulterior datei recuperării sumei principale”*, depășește cadrul permisiv al Legii nr. 139/2012. Conform acesteia, plata ajutorului de stat și a dobânzii aferente trebuie efectuată împreună, fără a se face distincție între plata sumei principale și cea a dobânzii.

6. La pct. 7 din proiect se depășește limitele prevăzute de dispozițiile pct. 57-58 din Hotărârea Guvernului nr. 875/2024 și art. 34 din Legea concurenței nr. 183/2012.

Având în vedere prevederile pct. 57–58 din Hotărârea Guvernului nr. 875/2024, potrivit căror procesul de monitorizare este realizat în mod exclusiv de către furnizor, fără implicarea altor autorități, se impune ca pct. 7 din proiect să fie reformulat după cum urmează: *„Furnizorul ajutorului de stat asigură monitorizarea ajutoarelor de stat acordate în baza prezentei Scheme prin intermediul platformei de interoperabilitate www.mconnect.gov.md, după caz, precum și în baza datelor și informațiilor transmise de către beneficiari și/sau obținute de către furnizor, inclusiv prin efectuarea controalelor la fața locului.”*.

7. La subpct. 12.3 din proiect se propune de adăugat după textul “art.15 din Legea nr.139/2012” următorul text “și Metodologia de stabilire a ratelor de referință și de scont pentru domeniul ajutorului de stat, aprobată prin Hotărârea Plenului Consiliului Concurenței nr.07/2024”.

8. Prevederea de la pct. 17.9 din proiect, este oportun să stabilească atât cuantumul ajutorului de stat de care a avut dreptul să beneficieze întreprinderea, cât și valoarea ajutorului de care a beneficiat efectiv.

9. Pct.25 din proiect va trebui corelat cu pct. 191 din Regulamentul privind forma de notificare, procedura de examinare și adoptare a deciziilor cu privire la ajutorul de stat, aprobat prin Hotărârea Consiliului Concurenței nr.1/2025, în sensul stabilirii perioadei de recalcul a dobânzii aferente recuperării ajutorului la intervale de cinci ani, și nu la intervale anuale.

10. Măsura de recuperare **parțială** a ajutorului de stat regional, prevăzută la pct. 10.2 din proiect, contravine scopului fundamental al recuperării ajutoarelor de stat ilegale sau utilizate abuziv, de a restabili situația existentă anterior acordării ajutorului și de a elimina avantajul competitiv necuvenit obținut de beneficiar.

Conform jurisprudenței constante a Curții de Justiție a Uniunii Europene¹, **recuperarea trebuie să vizeze întreaga sumă a ajutorului ilegal** acordat, și nu doar o parte a acestuia, indiferent de motivele pentru care o recuperare parțială ar fi avut în vedere.

Prin urmare, orice recuperare parțială ar fi incompatibilă cu principiile dreptului național în materie de ajutor de stat și nu ar asigura restabilirea concurenței afectate pe piață. În context, se propune revizuirea pct. 10.2, 12, 20 și 27 din proiectul de Metodologie.

11. Termenul de 5 zile lucrătoare prevăzut pentru achitarea sumei datorate, conform Deciziei de recuperare a ajutorului de stat regional din Anexa nr. 2 la proiect, nu este corelat cu termenul stabilit la pct. 29 din proiect, care prevede un termen de 10 zile lucrătoare. Această neconcordanță poate genera confuzie în aplicarea normei și necesită clarificare prin corelarea termenelor menționate.

În ansamblu, proiectul Metodologiei necesită o revizuire și corelare riguroasă cu cadrul legal superior în vigoare, în special cu Legea nr. 139/2012 și hotărârile relevante ale Guvernului și Consiliului Concurenței. Este esențial ca atribuțiile referitoare la constatarea caracterului ilegal al ajutoarelor de stat, precum și la dispunerea măsurilor de recuperare a acestora, să rămână în competența exclusivă a Consiliului Concurenței. Totodată, măsurile procedurale propuse de autor trebuie să fie clar delimitate și să nu contravină Legii nr. 139/2012. De asemenea, trebuie eliminate formulările neconforme, iar procedurile și definițiile să fie adaptate pentru a asigura o aplicare eficientă și corectă a mecanismelor de recuperare sau stopare. Respectarea acestor principii va contribui la atingerea scopului fundamental al recuperării, la asigurarea securității juridice și controlului ajutoarelor de stat și la evitarea contradicțiilor în reglementări sau în modul de interpretare.

Alexei Gherțescu
Președinte

¹ A se vedea, în acest sens, Hotărârea Curții de Justiție din 6 octombrie 2011, Comisia/Italia (Veneția și Chioggia I), C-302/09, ECLI:EU:C:2011:634, punctele 38 și 39.